Türkiye'de Tekstil Eğitimi

Erdem KOÇ
Doç.Dr.
Çukurova Üni. Tekstil Mühendisliği Bölümü ADANA

Bu çalışmada Türkiye'de ve İngiltere'de lisans seviyesinde Tekstil eğitim-öğretimi yapan kurumların genel durumları özetlenip, Tekstil Mühendisliği eğitiminde yapılması gereken işler kısaca anlatılmıştır. Ülkemizde standardizasyon kavramının Tekstil Mühendisliği eğitiminde dikkatle üzerinde durulması gereken bir öğe olduğuna da işaret edilmiştir.

TEXTILE EDUCATION IN TURKEY

In this study, having summarized the general situation of textile education institutions in Turkey and England, the things to be done upon the Textile Engineering education have been explained. It hasbeen pointed out that the standardization in textile education was an important concept to be considered.

1.GİRİŞ

Genel manada Mühendislik, bir veya birden fazla türden hammadde veya malzemeden belirli bir ürünün, yapının, prosesin veya eserin gerçekleştirilmesi için gerekli bilgi ve teknikleri geliştiren bir bilim dalı ya da uygulamayı gerçekleştiren bir meslek dalı olarak tanımlanabilir. Tekstil Mühendisliği elyaftan kumaş yapımını gerçekleştiren tüm yapım işlemlerini kapsayan bir mühendislik dalıdır.

Bir bilim dalı olarak Tekstil Mühendisliğinin ilgi alanları:

Tekstil ürünlerinin tasarlanması,

Tasarlanan bu ürünün üretilmesi için uygulanacak yöntemlerin geliştirilmesi,

Üretimi gerçekleştirecek makinaların tasarlanması, şeklinde özetlenebilir. Bu ana konular tetkik edildiğinde Tekstil Mühendisliğinin uğraştığı belli başlı konular aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

1.Doğal elyafların kimyasal ve fiziksel özellikleri

2.Yapay elyafların özellikleri ve yapım işlemleri

3.Çeşitli iplik üretim işlemleri, yapısal özellikleri

4.Kumaş üretim teknikleri ve geliştirilmesi

5.Kumaş apreleme işlemlerinin analizi

6.Boyama işlemi ve teknikleri

7.Kumaş tasarımı

8.İşletme yönetimi teknikleri, organizasyon

9.İşletmede ekonomik sorunlar, teknoloji gelişme, eğitim v.s.

10.Tekstil makinaları yapımı

11.Konfeksiyon ve moda

Görüldüğü gibi Tekstil Mühendisliği kendi başına ayrı bir mühendislik ve meslek dalı olduğu gibi kendi içinde de çeşitli uzmanlık dallarına ayrılmış durumdadır.

Ülkemizin dünya ülkeleri içindeki yerini koruması ve hatta daha da ileriye gidebilmesi için Tekstil Mühendisliğine çok daha ehemniyet verilmesi gerekmektedir. Çünkü artık tekstilde alıcı değil teknoloji ve model üretici ve ihraç edici durumda olmak zorundayız. Sadece modern makinalar satın almak tekstil sanayiinde ön sırada kalmak için yeterli değildir. Gelişme, teknik yönetim ve organizasyon ancak iyi eğitilmiş bilgili, yetenekli ve araştırıcı teknik elemanlarla sağlanabilir. Ayrıca standardizasyon kavramının, AT'na girmeye hazırlandığımız şu sıralarda Tekstil Mühendisliği ve eğitiminde dikkatle üzerinde durulması gereken bir öğe olduğu da unutulmamalıdır. Kaliteli mamül üretmek ve geliştirmek için standardizasyona gitmemizin önemi tartışılmaz bir gerçek olmaktadır.

Bu çalışmada, Türkiye'de lisans seviyesinde tekstil eğitimi yapan kurumların genel durumları özetlenip, Tekstil Mühendisliği eğitiminde yapılması gereken işler kısaca anlatılmaya çalışılmıştır.

2.TEKSTİL MESLEĞİ UZMANLIK ALANLARI

2.1.Genel Uzmanlık Alanları

Tekstil mesleği, liflerden oluşan tekstil ürünleri olarak tanınan endüstri ürünlerinin yapımı ile ilgilidir.

20.Yüzyılda kimya endüstrisindeki gelişmelere paralel olarak yapma lif üretimi ile makinalaşan hazır giyim üretimi de tekstil mesleğinin uğraş alanlarına girmiştir.

Tekstil mesleğinin belli başlı uzmanlık alanları Tablo 1 verilmiştir. Bu sınıflandırma genişletilirse; Tablo 2 elde edilir. Bu tabloda özet halinde verilen Tekstil Mühendisliğini ilgilendiren çalışma alanlarında kaliteli üretim yapılabilmesi için bilgili, kabiliyetli ve araştırma yeteneğine sahip teknik elemanlara ihtiyaç duyulacağı açıktır.

2.2.Üniversite Düzeyinde Tekstil Eğitimi

Günümüz teknolojik gelişmişlik düzeyi ve endüstriyel üretimin karmaşık yapısı düşünülürse lisans düzeyinde bir eğitimin zorunlu olduğu görülür. Mühendislik, üretimin gerçekleştirilmesi için gerekli teknik bilgilerin ve uygulama yöntemlerinin ötesinde üretimin gerçekleştirimesi için gerekli yöntem ve sistemlerin tasarımı ve geliştirilmesi için gerekli bilgi ve becerileri isteyen bir meslek olmuştur.